

Titulació	Tipus	Curs
4314949 Psicologia General Sanitària	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Lourdes Ezpeleta Ascaso

Correu electrònic: lourdes.ezpeleta@uab.cat

Equip docent

Silvia Noguer Carmona

Joaquim Puntí Vidal

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Coneixement bàsics del model cognitiu conductual i de la psicologia basada a la evidència.

Objectius

L'objectiu d'aquest mòdul és examinar en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut mental en la infància i l'adolescència, així com els procediments per a avaluar-los i intervenir sobre ells a nivell individual, familiar i/o comunitari, o bé, si es el cas, procedir a la derivació a l'especialista corresponent.

El mòdul s'orienta a tractar els problemes i trastorns més prevalents a la infància i adolescència, així com aquells que, encara que apareguin amb menys freqüència, el psicòleg general sanitari en exercici deu saber identificar per poder derivar a l'especialista.

Per a cada unitat d'estudi s'analitzarà de forma integrada:

- la guia de pràctica clínica
- les particularitats evolutives i de sexe/gènere
- les qüestions ètiques que es plantegen en aquest àmbit
- els factors de risc i protecció
- l'avaluació, diagnòstic i diagnòstic diferencial
- els tractaments basats en proves

- la coordinació multidisciplinària que implica el problema
- els criteris de derivació a l' especialista
- el seguiment i l'avaluació de l'eficàcia de la intervenció realitzada

Competències

- Analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica.
- Aplicar els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació a la pràctica professional, ajustant el propi exercici com a professional sanitari al que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.
- Conèixer el marc d'actuació del psicòleg general sanitari i saber derivar al professional especialista corresponent.
- Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i malaltia, especialment els relacionats amb la salut mental.
- Conèixer en profunditat els factors psicosocials associats als problemes de salut i malaltia.
- Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica dels trastorns del comportament humà.
- Dissenyar, desenvolupar i, si escau, supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.
- Formular hipòtesis de treball en recerca i recollir i valorar de manera crítica la informació per resoldre problemes aplicant el mètode científic.
- Planificar, realitzar i, si escau, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per establir-ne l'avaluació.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar l'eficàcia de la intervenció psicològica en infants i adolescents.
2. Conèixer els protocols d'actuació davant de determinats factors de risc en la infantesa i l'adolescència.
3. Conèixer les característiques clíniques dels trastorns en les diverses edats i les diferències per sexe per conduir la pràctica clínica amb una perspectiva evolutiva i de gènere.
4. Conèixer les tècniques, els procediments i els protocols basats en l'evidència per avaluar els problemes i els trastorns mentals d'infants i adolescents.
5. Conèixer les tècniques, els procediments i els protocols basats en l'evidència per intervenir en els problemes i els trastorns mentals d'infants i adolescents.
6. Discriminar quins mètodes i dissenys de recerca són més apropiats per donar resposta a un problema concret en l'àmbit de la salut mental infantojuvenil.
7. Dissenyar programes de tractament individual en infants i adolescents i preveure la prevenció de recaigudes.
8. Formular adequadament preguntes, objectius i hipòtesis de recerca per resoldre problemes en l'àmbit de la salut mental infantojuvenil.
9. Formular pautes per a pares i mares per afavorir el desenvolupament de l'infant i de l'adolescent.
10. Identificar actuacions professionals èticament inapropiades en l'àmbit de la salut mental infantojuvenil
11. Identificar aquells casos que, en l'àmbit de la salut mental infantojuvenil, requereixen derivació a l'especialista o al dispositiu assistencial adequat, o que requereixen actuació interdisciplinària, i descriure els procediments d'actuació que cal aplicar.
12. Identificar els avenços en el coneixement dels trastorns mentals en infants i adolescents (definició i classificació, tendències epidemiològiques, processos causals, comorbiditat).
13. Identificar els factors de risc i protecció en relació amb els problemes de salut mental infantojuvenil segons l'edat i el sexe.
14. Identificar els mecanismes d'actuació i l'impacte dels factors de risc i de protecció dels trastorns mentals en la infantesa i l'adolescència.

15. Identificar els recursos i els mecanismes per afrontar els problemes de salut i malaltia mental.
16. Identificar i analitzar l'impacte sobre l'entorn familiar i psicosocial dels problemes de salut i malaltia mental.
17. Identificar, seleccionar i analitzar críticament la documentació clínica rellevant per a l'exercici de l'activitat professional en l'àmbit de la salut mental infantojuvenil.
18. Integrar la informació de l'avaluació dels trastorns mentals en infants i adolescents per poder dur a terme una orientació terapèutica que inclogui els objectius prioritaris.
19. Integrar la informació de l'avaluació per arribar a conclusions diagnòstiques que incloguin el diagnòstic diferencial dels trastorns mentals en infants i adolescents.
20. Orientar les famílies perquè puguin decidir els tractaments d'elecció
21. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
22. Recollir i analitzar la informació de manera coherent amb els objectius i les hipòtesis de la recerca, i interpretar adequadament els resultats obtinguts, reconeixent-ne l'impacte en les persones i les comunitats, en l'àmbit de la salut mental infantojuvenil.
23. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

1. Detecció i tractament de problemes evolutius en la infància
2. Avaluació i intervenció davant esdeveniments vitals estressants i altres situacions i conductes de risc
3. Avaluació i tractament del trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat
4. Avaluació i tractament dels trastorns de l'aprenentatge
5. Avaluació i tractament dels trastorns del espectre autista
6. Avaluació i tractament dels trastorns de la conducta
7. Avaluació i tractament dels trastorns d'ansietat
8. Avaluació i tractament del trastorn obsessiu-compulsiu
9. Avaluació i tractament del trastorn depressiu
10. Avaluació i tractament de les conductes autolesives no suïcides i les conductes suïcides
11. Avaluació i tractament dels trastorns del comportament alimentari

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris	25,5	1,02	
Seminaris de problemes clínics	12	0,48	
Tipus: Supervisades			
Tutorització de treballs e informes	7,5	0,3	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	43,5	1,74	
Preparació de seminarios de problemes clínics	18	0,72	
Preparació material seminaris	43,5	1,74	

Seminaris

Seminaris de problemes clínics (ABP)

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
E1 Examen obert	40%	0	0	7, 1, 9, 20, 16, 11, 10, 13, 12, 14, 15, 17, 19, 3, 4, 5, 2
E2 Examen tipus test	30%	0	0	16, 13, 12, 14, 15, 3, 4, 5, 2
E3 Seminari problemes clínics	30%	0	0	7, 1, 9, 8, 22, 20, 16, 11, 10, 13, 14, 6, 15, 17, 21, 18, 19, 4, 5, 2, 23

L'avaluació continuada consta de 3 evidències:

E1: Examen obert (Individual) (setmana 19)

E2: Examen tipus test (individual) (setmana 19)

E3: Resolució de casos clínics a partir de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) (grup) (setmanes 8 i 15)

La qualificació final de l'avaluació continuada s'obté com la mitjana ponderada de les 3 evidències d'avaluació. El mòdul es superarà amb la qualificació mitjana ponderada ≥ 5 (en una escala de 0 a 10 punts), sempre i quan s'hagi obtingut una qualificació mitjana de com a mínim 4.5 punts (en una escala de 0 a 10) entre les evidències E1 i E2.

Recuperació:

L'alumnat que hagi obtingut una qualificació final (qualificació mitjana ponderada) entre 3.5 i 4.9 punts i que hagi realitzat evidències d'avaluació amb un pes d'almenys 2/3 de la qualificació total (una d'elles la E3 resolució de problemes clínics), podrà presentar-se a la prova de recuperació dels continguts corresponents a les evidències E1 i E2. La prova tindrà un valor màxim de 2 punts que es sumaran a la nota prèvia. Cal aprovar la prova de recuperació, és a dir, obtenir un mínim d'1 punt, per poder sumar la puntuació a la nota prèvia.

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes acumulat igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a "No avaluable".

Aquest mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

El document amb les pautes d'avaluació de la Facultat es troba a <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Bibliografia

Carrasco, M.A., Ramírez, I.M., & del Barrio, V. (2013). *Evaluación clínica: Diagnóstico, formulación y contrastación de los trastornos psicológicos*. Madrid: Sanz y Torres.

Comeche, M. I. & Vallejo, M. A. (2016). *Manual de terapia de conducta en la infancia* (3a. Ed.). Madrid: Dykinson.

Costas, C. (2003). *Avaluació psicològica del desenvolupament infantil: des del naixement fins als sis anys*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Christophersen, E.R. & VanScoyoc, S. M. (Eds.) (2013). *Treatments that work with children: Empirically supported strategies for managing childhood problems* (2nd ed). Washington: American Psychological Association.

Ezpeleta, L. (2005). *Factores de riesgo en psicopatología del desarrollo*. Barcelona: Masson.

Ezpeleta, L. & Toro, J. (2014). *Psicopatología del desarrollo*. Madrid: Pirámide.

Friedberg, R. D., & Nakamura, B. J. (2020). *Cognitive Behavioral Therapy in youth: Tradition and innovation*. New York: Springer

Garcia, N. & Noguerol, V. (2007). *Infancia maltratada: Manual de Intervención*. Madrid: EOS.

Guías de práctica clínica del Sistema Nacional de Salud <http://portal.guiasalud.es>

Guías de práctica clínica del National Institute for Health and Care Excellence <http://guidance.nice.org.uk>

Hunsley, J. & Mash, E.J. (2018). *Assessments that works* (2nd ed.). New York: Oxford University Press.

Martín, J. (2005). *La intervención ante el maltrato infantil: Una revisión del sistema de protección*. Madrid: Psicología Pirámide

Nathan, P.E. & Gorman, J.M. (Eds.) (2015). *A guide to treatments that work* (4th. Ed.). New York: Oxford University Press.

Pérez, M. (2006). *Guía de tratamientos psicológicos eficaces III: Infancia y adolescencia*. Pirámide.

Pérez-Bonaventura, I. (2022). *Ansiedad. A mi también me pasa. Manual práctico para jóvenes y adolescentes*. Barcelona: Penguin Random House.

Pérez-Bonaventura, I. (2024). *¡Hola autoestima! Atrévete a ser tú*. Barcelona: Penguin Random House.

Puntí, J. (2023). *Educar en tiempos difíciles. Estrategias y recursos para afrontar los desafíos*. Barcelona: Siglantana.

Youngstrom, E. A., Prinstein, M. J., Mash, E. J., & Barkley, R. A. (Eds.). (2020). *Assessment of disorders in childhood and adolescence* (5th ed.). Guilford Press.

Programari

No és necessari cap programari

Llista d'idiomes

La informació sobre els idiomes d'impartició de la docència es pot consultar a la part de CONTINGUTS de la guia.

PROVISIONAL